

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

Zagreb, 11. listopada 2017.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora, na Konačni prijedlog zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, P.Z.E. br. 128, Klub zastupnika SDP-a podnosi sljedeće **a m a n d m a n e**

I. Na članak 34.

Članak 34. mijenja se i glasi:

„Podaci iz Registra, u opsegu i na način propisan ovim Zakonom i na temelju njega donesenih podzakonskih akata, dostupni su javnosti u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje pravo na pristup informacijama“.

II. Na članak 35.

Članak 35. briše se.

Obrazloženje amandmana I. i II.

Ustavom Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14.) zajamčeno je pravo na pristup informacijama, koje je ozakonjeno i razrađeno Zakonom o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13. i 85/15.). Smisao ovog Zakona jest u tome da se javnosti omogući pristup informacijama koje su u posjedu tijela javne vlasti, a koje imaju javni karakter i u odnosu na koje ne postoji zakonsko ograničenje za njihovom objavom odnosno test razmjernosti i javnog interesa takvo ograničenje ne opravdava. Kvalitetna regulacija i efikasno ostvarivanje prava građana na pristup javnim informacijama ključan je alat za postizanje transparentnosti rada i odlučivanja tijela javne vlasti te potrošnje javnih resursa, i predstavlja primaran način suzbijanja korupcije i drugih nezakonitih ponašanja.

Direktiva (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma (kako je prevodi Službeni list Europske unije) upućuje da se pristup registru omogući svima koji imaju „legitimni interes“ (što uključuje npr. istraživače iz akademske zajednice, novinare i organizacije civilnog društva). Međutim, Konačni prijedlog

Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (drugo čitanje, P.Z.E. br. 128), uvodi sasvim novi pojam „opravdani pravni interes“ čime se stvara podloga da se pristup javnosti u potpunosti onemogući. Naime, ukoliko se umjesto „legitimnog/opravedanog“ javnog interesa, uistinu uvede „opravdani pravni interes“, odluke Ministarstva financija o (ne)davanju pristupa informacijama u Registru ne bi bilo moguće osporavati na temelju Zakona o pravu na pristup informacijama (u procesima pred Povjerenicom za informiranje i pred Upravnim sudom) u odnosu na meritum spora, već samo u odnosu na poštivanje procedure.

U odnosu na druge države članice EU, Ujedinjeno Kraljevstvo, Francuska, Nizozemska, Švedska, Slovenija i druge zemlje upravo su u procesu otvaranja ili su već učinile svoje registre stvarnih vlasnika javnima. Republika Slovenija usvojila je Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma koji ne spominje „opravdani pravni interes“, već „legitimni interes“. K tome, Zakonom je propisano da su podaci o imenu i prezimenu, stalnom ili privremenom prebivalištu, visini vlasničkog udjela i oblik nadzora stvarnog vlasnika, kao i datum upisa i brisanja iz registra stvarnih vlasnika besplatno dostupni na stranici tijela koje održava registar (članak 46) uz objašnjenje: „Svrha objave podataka je osiguranje višeg stupnja pravne zaštite pri uspostavi poslovnih odnosa, sigurnost legalnih transakcija, integritet poslovnog okruženja i transparentnost poslovnih odnosa pojedinaca s poslovnim entitetima koji djeluju u poslovnom okruženju te legalnih transakcija.“

U konačnici, još 2016. godine globalni nezavisni ekonomski stručnjaci masovno su podržali objavu ovih podataka. Globalna inicijativa Partnerstvo za otvorenu vlast, koje je i Republika Hrvatska uzorna članica, usvojila je na summitu u studenome 2016. u Parizu izjavu o potrebi objave registara poduzeća u otvorenom obliku, zajedno s podacima o stvarnim vlasnicima, a kako bi se ojačala borba protiv anonimnog vlasništva i time mogućnost pranja novca i financiranja terorizma.

Sukladno navedenom, predlažemo usvajanje predloženih amandmana koji će omogućiti da se i informacijama navedenima u Registru stvarnih vlasnika može pristupati na transparentan način, sukladno propisima koji u Republici Hrvatskoj uređuju pravo na pristup informacijama, što će zajamčiti daljnju transparentnost pitanja vlasničke strukture trgovačkih i inih društava, za koju se svi akteri političkog sustava nominalno zalažu.

POTPREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDR-a

Gordan Maras

